

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МОНУМЕНТАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА САКРАЛЬНИЙ ЖИВОПИС»

Першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
за спеціалізацією «Монументальне мистецтво та сакральний живопис»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Кваліфікація: бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного
мистецтва, реставрації

/художник-виконавець творів монументального мистецтва/

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ ХДАДМ

Голова вченої ради

В.Я. Даниленко

(протокол № 36 від " 30 " 05 2018 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2018 р.

Ректор В. Я. Даниленко

(наказ № 47 від " 1 " 06 2018 р.)

Харків 2018 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

«МОНУМЕНТАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА САКРАЛЬНИЙ ЖИВОПИС»

Першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація»

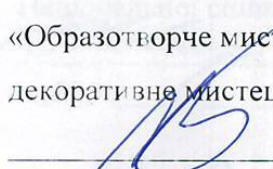
спеціалізацією «Монументальне мистецтво та сакральний живопис»

галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Кваліфікація: Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва,
реставрації/ художник-виконавець творів монументального мистецтва/

ПОГОДЖЕНО:

Голова підкомісії зі спеціальності 023
«Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

Шуліка В. В.
« 23 » 05 2018 р.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор з науково-
педагогічної роботи ХДАДМ
Соболев О. В.

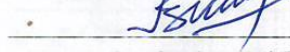

« 25 » 05 2018 р.

РЕКОМЕНДОВАНО:

Вченою радою факультету
«Образотворче мистецтво»

Протокол № 3 від « 23 » травня 2018 р.

Голова вченої ради факультету

Шевченко В. Я.
« 23 » 05 2018 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою науково-методичної комісії спеціальності
№ 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
у складі:

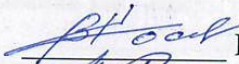
Керівник проектної групи,

гарант освітньої програми

кандидат мистецтвознавства, доцент Котляр Е.О.

Члени проектної групи:

професор

кандидат мистецтвознавства, доцент Носенков В.М.

 Радомський М.Т.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Голова Харківської організації
Національної спілки художників України

 Ковтун В. І.

« 21 » 05 2018 р.

Директор Харківського художнього музею

 Мизгіна В. В.

« 21 » 05 2018 р.

Кандидат мистецтвознавства

 Сімонова О.В.

« 21 » 05 2018 р.

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

Профіль освітньо-професійної програми «Монументальне мистецтво та сакральний живопис»

(спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», спеціалізації «Монументальне мистецтво та сакральний живопис»)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківська державна академія дизайну і мистецтв
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації / художник-виконавець творів монументального мистецтва
Офіційна назва освітньої програми	Монументальне мистецтво та сакральний живопис
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію серія НД-IV, №2179684 від 16.06.2016 р., термін дії - 01.07.2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	01.07.2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.ksada.org
2 – Мета освітньої програми	
Формування професійних компетентностей, спрямованих на усвідомлення закономірностей розвитку образотворчого мистецтва, отримання навичок виконання творів мистецтва, викладання фахових дисциплін у початкових спеціалізованих навчальних закладах художньої освіти.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація /за наявності/)	Освітня програма містить програмні компетентності, що визначають специфіку підготовки бакалаврів та програмні результати навчання, які відображають, що саме студент повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. Галузь знань – «Культура і мистецтво», спеціальність – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», спеціалізацією «Монументальне мистецтво та сакральний живопис».
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі образотворчого мистецтва (застосовування практичних навичок у монументальному та сакральному мистецтві, а також здійснення викладацької діяльності на належному науково-методичному рівні у початкових спеціалізованих навчальних закладах художньої освіти). Ключові слова: образотворче мистецтво, монументальне мистецтво

	та сакральний живопис.
Особливості програми	Програма забезпечує підготовку бакалаврів у навчально-творчих лабораторіях: кераміки, сграфіто та фрески, мозаїки, вітражу у тісній співпраці з художніми музеями регіону та Національною спілкою художників України.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр з образотворчого мистецтва за спеціалізацією «Монументальне мистецтво та сакральний живопис» може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: 3471 Художник-виконавець; 3340 Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів. <i>Випускники можуть працювати на посадах:</i> –навчальний майстер навчальної лабораторії вищого навчального закладу художньої освіти; –художник-виконавець творів монументального мистецтва –художник-виконавець художніх комбінатів Національної спілки художників України; –художник-виконавець творів сакрального мистецтва в іконописній майстерні –викладач фахових дисциплін у дитячій художній школі (ліцеї).
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмами другого рівня вищої освіти (НРК –7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень).
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання: комплексне поєднання лекційних та практичних занять; самонавчання (самостійна робота); авторські методики викладачів (навчально-творчі майстерні).
Оцінювання	Екзамени, екзаменаційні перегляди, заліки, модульний контроль.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, що передбачає застосування певних положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до письмової та усної комунікації державною мовою. 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних, комп'ютерних і медіа технологій у практичній діяльності. 3. Здатність розуміти сучасні філософські концепції в євроінтеграційному просторі, причинно-наслідкові зв'язки та естетичні проблеми розвитку мистецтва. 4. Здатність використовувати базові знання про стан і проблеми екології сучасного світу й України зокрема, розвивати еко-культуру в суспільстві засобами мистецтва. 5. Здатність розуміти та дотримуватися норм безпеки життєдіяльності. 6. Здатність цінувати і поважати національну своєрідність та мультикультурність, знати історію, культуру та мистецтво України. 7. Здатність застосовувати знання з історії зарубіжного мистецтва у професійній діяльності, впроваджувати зарубіжний мистецький досвід.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

1. Здатність володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва.
2. Здатність володіти методами зображення об'єктів навколишнього середовища та постаті людини засобами рисунку, академічного живопису на основі знань з пластичної анатомії та кольорознавства.
3. Здатність вирішувати творчі завдання засобами монументального живопису.
4. Здатність застосовувати знання з загального курсу композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
5. Здатність використовувати базові знання з композиційної монументальної побудови художнього твору.
6. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації у період навчальних та виробничих практик з метою подальшого застосування в навчальній та практичній діяльності за фахом.
7. Здатність здійснювати викладання фахових дисциплін у початкових спеціалізованих навчальних закладах художньої освіти.
8. Здатність на основі сформованості професійних компетентностей виконувати кваліфікаційну роботу бакалавра.
Фахові компетентності у відповідності до вибірових компонент ОП
9. Здатність до письмової та усної комунікації іноземною мовою.
10. Здатність використовувати у професійній діяльності знання геральдики, фалеристики, іконографії, методики проведення експертизи творів мистецтва.
11. Здатність дотримуватися морально-етичних норм поведінки в сучасному суспільстві, правових основ професійної діяльності, враховуючи психологічні особливості у процесі навчання та історичний досвід розвитку суспільства.
12. Здатність володіти теоретичними знаннями та практичними навичками мистецтва монументального та сакрального живопису у професійній діяльності.
13. Здатність використовувати у професійній діяльності знання та навички з дисциплін: «Рисунок», «Академічний живопис», «Вступ до сакрального мистецтва», «Загальний курс композиції», «Основи проектної графіки», «Методика викладання дисциплін образотворчого мистецтва», «Робота в матеріалі: сграфіто, розпис по вапняній штукатурці, кераміка, мозаїка, вітраж».
14. Здатність володіти основами технік монументального та сакрального живопису у професійній діяльності.
15. Здатність володіти практичними навичками застосування матеріалів для монументального живопису: вапняної штукатурки, кераміки, скла.

7 – Програмні результати навчання

На підставі набутих компетентностей випускник має демонструвати знання та навички з мистецької та освітньої діяльності:

1. Застосовувати основні правила морфології та синтаксису для розуміння і складання текстів державною та іноземною (- ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.
2. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати

- знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).
3. Застосовувати знання з загального курсу композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
  4. На основі вивчення закономірностей пластичної анатомії зображати постать людини засобами рисунку та академічного живопису, застосовувати новітні технологічні прийоми монументального живопису при вирішенні практичних завдань.
  5. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, діяльності людини, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.
  6. Застосовувати знання з історії зарубіжного мистецтва, історії української культури та мистецтва у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.
  7. Використовувати у професійній діяльності знання геральдики, фалеристики, іконографії, методики проведення експертизи творів мистецтва.
  8. На основі сформованості професійних компетентностей здійснювати викладання фахових дисциплін у початкових спеціалізованих навчальних закладах художньої освіти.
- у психомоторній (діяльній) сфері:**
9. Визначати мету, завдання та етапи мистецької та викладацької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.
  10. Враховувати психологічні особливості сприйняття мистецьких творів у процесі навчання, спілкуванні та професійній діяльності.
  11. Усвідомлювати роль куратора в організації мистецького проекту, важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.
- у ціннісно-мотиваційній сфері:**
12. Дотримуватися морально-етичних норм поведінки в сучасному суспільстві, правил безпеки життєдіяльності та охорони праці, правових основ професійної діяльності, враховуючи психологічні особливості у процесі навчання та історичний досвід розвитку суспільства.
  13. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, розуміти сучасні філософські концепції в євроінтеграційному просторі та естетичні проблеми розвитку мистецтва.
  14. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва.
  15. Розуміти вагому роль українських мистецьких традицій у образотворчому мистецтві.
  16. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.
  17. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Специфічна особливість кадрового забезпечення освітньої програми це висока фахова майстерність науковців і художників – членів Національної спілки художників України, які поєднують педагогічну роботу з активною мистецькою та виставковою діяльністю, можлива участь закордонних фахівців (лекції, майстер-класи). Допоміжний персонал (навчальні майстри навчальних лабораторій) забезпечує умови проведення практичних занять студентів.
Матеріально-технічне забезпечення	Лекційні аудиторії, аудиторії для практичних занять з дисциплін: рисунок, академічний живопис та робота в матеріалі зі світловим обладнанням та мольбертами. Лабораторії для роботи в матеріалі, оснащені верстатами для обробки скла та кераміки, печами, вентиляційним та світловим обладнанням.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Бібліотечний ресурс. Інформаційне та наочне забезпечення навчального процесу спеціальними виданнями, навчальними посібниками, підручниками, методичними рекомендаціями.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування.
Міжнародна кредитна мобільність	Укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявна можливість для фізичних осіб. Підготовчі курси з української мови.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія зарубіжного мистецтва	5	екзамен
ОК 2	Історія української культури та мистецтва	5	екзамен
ОК 3	Філософія	3	екзамен
ОК 4	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 5	Комп'ютерні технології	2	залік
ОК 6	Пластична анатомія	3	екзамен
ОК 7	Історія монументального мистецтва	3	залік
ОК 8	Сучасне монументальне мистецтво	3	залік
ОК 9	Рисунок	30	перегляд,
ОК 10	Академічний живопис	34	перегляд,
ОК 11	Кольорознавство	3	перегляд
ОК 12	Робота в матеріалі	24	перегляд,
ОК 13	Загальний курс композиції	16	перегляд,
ОК 14	Вступ до сакрального мистецтва	2	залік
ОК 15	Сакральне мистецтво	5	залік
ОК 16	Основи проектної графіки	3	залік
ОК 17	Матеріали та техніки живопису та стінопису	2	залік
ОК 18	Копіювання живописного твору	2	перегляд
ОК 19	Методика викладання дисциплін образотворчого мистецтва	3	залік
ОК 20	Навчальна практика	6	перегляд
ОК 21	Виробнича практика	3	перегляд
ОК 22	Переддипломна практика	3	перегляд
ОК 23	Кваліфікаційна робота бакалавра	5	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		167	
Вибіркові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ВК 1	Іноземна мова (англійська / німецька / французька)	11	екзамен
ВК 2	Геральдика і фалеристика / Експертиза творів мистецтва / Іконографія/Психологія творчості	4	залік

ВК 3	Правові основи професійної діяльності /Етика / Естетика/Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці	3	залік
	Всього:	18	
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ВК 4	Рисунок (стилістика монументального мистецтва) / Рисунок (стилістика сакрального мистецтва)	8	перегляд
ВК 5	Живопис (стилістика монументального мистецтва) / / Живопис (стилістика сакрального мистецтва)	10	перегляд
ВК 6	Композиція (об'єкти світського призначення)/ Композиція (об'єкти сакрального призначення)	22	перегляд
ВК 7	Робота в матеріалі (класичний вітраж) / Робота в матеріалі (вітраж-сакральне мистецтво)	8	перегляд
ВК 8	Арт-об'єкти в сучасній монументальній практиці/ Іконопис	4	перегляд
ВБ 9	Художні практики у комп'ютерних технологіях / Комп'ютерні презентації мистецьких творів	3	перегляд
	Всього:	55	
Загальний обсяг вибіркових компонент:		73	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

6. Матеріали та технології живопису та стінопису	6. Копіювання живописного твору	6. Історія монументального мистецтва	6. Навчальна практика	6. Геральдика і фалеристика / Експертиза творів мистецтва / Психологія творчості	6. Геральдика і фалеристика / Експертиза творів мистецтва / Психологія творчості	6. Іконопис	6. Переддипломна практика
7. Історія зарубіжного мистецтва.	7. Історія зарубіжного мистецтва.	7. Історія української культури та мистецтва	7. Історія української культури та мистецтва	7. Українська мова (за професійним спрямуванням)	7. Методика викладання дисциплін образотворчого мистецтва	7. Правові основи професійної діяльності / Етика / Естетика / Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці	
8. Пластична анатомія	8. Навчальна практика	8. Філософія	6. Художні практики у комп'ютерних технологіях. Комп'ютерні презентації мистецьких творів	8. Іноземна мова (англійська / німецька / французька)	8. Іноземна мова (англійська / німецька / французька)	8. Іноземна мова (англійська / німецька / французька)	8. Іноземна мова (англійська / німецька / французька)
		9. Комп'ютерні технології		9. Іноземна мова (англійська / німецька / французька)	9. Іноземна мова (англійська / німецька / французька)	9. Іноземна мова (англійська / німецька / французька)	9. Іноземна мова (англійська / німецька / французька)
				8. Виробнича практика	8. Виробнича практика		

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Монументальне мистецтво та сакральний живопис» проводиться у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з образотворчого мистецтва за спеціалізацією: «Монументальне мистецтво та сакральний живопис». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

